

DÜNYA ANTI-DOPİNG AJANSI (WADA)
Tarafınca Yayınlanan
Sporcular Tarafından Kullanımı Yasak Olan
Maddeler ve Yöntemler Listesi

1 Ocak 2007

ÖNSÖZ

Sporcular tarafından kullanımı yasak ve kısıtlı olan farmakolojik maddeler ve yöntemler ile kullanımı özel koşullarla serbest ve tamamen serbest olan farmakolojik maddeler listesi Dünya Anti-Doping Ajansı (WADA) tarafınca hazırlanmış olup, 1 Ocak 2007 den itibaren bir yıl süre ile geçerli olmak üzere yayınlanmış bulunmaktadır.

Sporcularımızın doping testleri, en son geçerli listeye göre değerlendirilmekte ve eski yıllardaki uygulamalar bazen tamamen değiştirilmektedir. Anabolik androjenik steroidler, hormon ve benzer maddeler, beta-2-agonistler, anti-östrojenik aktivite gösteren maddeler, diüretikler ve diğer siliciler yarışma ve yarışma dışında kullanımı yasak olan maddeler sınıfını oluşturmaktadır. Yarışmada kullanımı yasak olanlar ise: yukarıda belirtilen kategorilere ek olarak, uyarıcılar, narkotik analjezikler, kannabinoidler ve glukokortikosteroidlerdir.

Oksijen transferinin artırılması, kimyasal ve fiziksel uygulamalar ve gen dopingi, sporcular tarafından kullanımı yasak olan yöntemlerdir.

Alkol ve beta-blokörler, bazı spor dallarında kullanımı yasak olan maddelerdir. 2007 yılının listesinin 2006'dan farkı uyarıcı olan ancak ismi yazılmayan "benzylpiperazine" ve "tuaminoheptane" ile açıklayıcı bilgi olarak listede bulunan "carphedon"un kimyasal açık adı olan 4-Phenylpiracetam" belirtilmiştir. Kullanımı bazı spor dallarında yasak olan alkol, federasyonun isteği üzerine bilardo'dan ve beta-blokerler satrançtan çıkarılmıştır.

Tüm sporcularımıza dopingsiz bir spor yaşamı ve başarılar dilerim.

Prof. Dr. Aytekin Temizer

Türkiye Doping Kontrol Merkezi Başkanı

**Hacettepe Üniversitesi
Sıhhiye 06100 / Ankara**

Tel: 0 312 310 67 76 ve 0 312 305 21 56

Faks: 0 312 305 20 62

**e-posta tdkmmaster@hacettepe.edu.tr
<http://www.tdkm.hacettepe.edu.tr>**

WADA tarafınca yayınlanan
Sporcular Tarafından Kullanımı Yasak Olan
Maddeler ve Yöntemler Listesi
1 Ocak 2007

I. YARIŞMA VE YARIŞMA DIŞINDA KULLANIMI YASAK OLAN MADDE SINIFLARI

- S1. Anabolik maddeler
- S2. Hormonlar ile bunların benzerleri
- S3. Beta-2-agonistler
- S4. Anti-östrojenik aktivite gösteren maddeler
- S5. Diüretik ve diğer siliciler

II. KULLANIMI YASAK OLAN YÖNTEMLER

- M1. Oksijen transferini arttıranlar
- M2. Kimyasal ve fiziksel uygulamalar
- M3. Gen dopingi

III. YARIŞMADA KULLANIMI YASAK OLAN MADDE SINIFLARI

S1'den S5'e ve M1'den M3'e kadar olan kategorilere ek olarak:

- S6. Uyarıcılar
- S7. Narkotik analjezikler
- S8. Kannabinoidler
- S9. Glukokortikosteroidler

III. BAZI SPOR DALLARINDA KULLANIMI YASAK OLAN MADDE SINIFLARI

- P1. Alkol
- P2. Beta-blokörler

WADA tarafınca yayınlanan Sporcular Tarafından Kullanımı Yasak Olan

Maddeler ve Yöntemler Listesi

1 Ocak 2007

I. YARIŞMA VE YARIŞMA DIŞINDA KULLANIMI YASAK OLAN MADDE SINIFLARI

S1. ANABOLİK MADDELER

Anabolik maddeler yasaklanmıştır.

1. Anabolik androjenik steroidler (AAS)

a. Eksojen* AAS, aşağıdakileri içerir:

1-andostendiol, 1-androstendione, bolandiol, bolasterone, boldenone, boldione, calusterone, clostebol, danazol, dehydrochlormethyltestosterone, desoxymethyltestosterone, drostanolone, ethylestrenol, fluoxymesterone, formebolone, furazabol, gestrinone, 4-hydroxytestosterone, mestanolone, mesterolone, metenolone, metandienone, metandriol, methasterone, methyldienolone, methyl-1-testosterone, methylnortestosterone, methyltrienolone, methyltestosterone, mibolone, nandrolone, 19-norandrostenedione, norboletone, norclostebol, norethandrolone, oxabolone, oxandrolone, oxymesterone, oxymetholone, prostanazol, quinbolone, stanozolol, stenbolone, 1-testosterone, tetrahydrogestrinone, trenbolone, ve diğer benzer kimyasal yapı ve biyolojik etkiye sahip maddeler.

b. Endojen** AAS ,

Androstenediol, androstenedione, dihydrotestosterone, prasterone, testosterone ve aşağıdaki metabolitler ve izomerler :

5 α -androstane-3 α ,17 α -diol, 5 α -androstane-3 α ,17 β -diol, 5 α -androstane-3 β ,17 α -diol, 5 α -androstane-3 β ,17 β -diol, androst-4-ene-3 α ,17 α -diol, androst-4-ene-3 α ,17 β -diol, androst-4-ene-3 β ,17 α -diol, androst-5-ene-3 α ,17 α -diol, androst-5-ene-3 α ,17 β -diol, androst-5-ene-3 β ,17 α -diol, 4-androstenediol, 5-androstenedione, epi-dihydrotestosterone, 3 α -hydroxy-5 α -androstan-17-one, 3 β -hydroxy-5 α -androstan-17-one, 19-norandrosterone, 19-noretiocholanolone,

Yukarıda belirtilen yasaklı maddeler vücutta doğal olarak üretildiğinde, numunenin yasaklı maddeyi içerdiği sonucuna varılabilmesi için yasaklı maddenin, metabolitinin veya herhangi bir şekilde belirleyici bir maddenin derişiminin ve/veya oranının sporcunun numunesinde normal endojen üretimi sınırlarında olmadığı gösterilmesiyle geçerlik kazanır. Sporcunun numunesinde yasaklı maddenin, metabolitinin veya herhangi bir şekilde belirleyici bir maddenin derişiminin ve/veya oranının bulunmasının patolojik ve fizyolojik nedenlerle oluşumunu kanıtlaması durumunda yasaklı maddeyi içermesine rağmen suçlanmayacaktır. Tüm durumlarda ve herhangi bir derişimde laboratuvar, pozitif sonuç vermek için geçerli bir analitik yöntem ile maddenin eksojen kaynaklı olduğunu göstermelidir. Böyle durumlarda daha fazla araştırmaya gerek yoktur.

Yukarıda paragraflarda belirtilen derişimlerde ve yeterli kanıt laboratuvar tarafınca sunulmadığında ilgili Doping Mücadele Organizasyonu, olası yasaklı maddenin kullanımı ile ilgili ciddi belirtiler olduğunda referans steroid profil ile karşılaştırma gibi ileri araştırmalar isteyebilir.

Laboratuvarın testosteron'un (T) epitestosteron'a (E) oranını (T/E) idrarda dört (4)'den büyük olduğunu rapor ettiği durumlarda bu oranın fizyolojik ve patolojik nedenlerden dolayı olup olmadığı konusunda ileri araştırmalar yapılmalıdır. IRMS gibi güvenilir analitik metotların kullanıldığı laboratuvar sonuçları yasaklı maddenin eksojen kaynaklı olduğunu gösteriyorsa, daha fazla incelemeye gerek yoktur ve numunede yasaklı maddenin varlığı kabul edilir.

T/E' nin 4'ten büyük olduğu durumlarda sporcunun daha önce ve sonraki yapılan test sonuçları bulunabilir.

Çok nadir durumlarda, endojen kaynaklı boldenone idrarda düşük nanogram/mililitre(ng/mL)de sürekli olarak bulunabilir. Düşük derişimde boldedone, laboratuvar tarafından bildirildiğinde veya güvenilir bir analitik metot(IRMS gibi) uygulandığında ortaya çıkmıyorsa, diğer incelemeler önceki testleri gözden geçirerek de yapılabilir. IRMS gibi güvenilir analitik metotların kullanılmadığı ve önceki testlerin olmaması durumunda üç ay boyunca en az üç kez habersiz numune alımı gerçekleştirilmelidir.

19-norandrosterone için, yasaklı maddenin eksojen kaynaklı olduğuna dair laboratuvar tarafından saptanan Zıt Analitik Bulgu göz önünde bulundurulur.

Bu tip araştırma yapmak için herhangi bir işbirliği yapılamaması sonucunda sporcunun doping yapmış olduğu kabul edilir

2. Diğer anabolik maddeler

Klenbuterol, zeranol, zilpaterol.

“eksojen” genelde vücut tarafından üretilmeyen maddeler için kullanılır.

“endojen” genelde vücut tarafından üretilen maddeler için kullanılır.

S2. HORMONLARI İLE BUNLARIN BENZERLERİ

Aşağıdaki maddeler ile diğer benzer kimyasal yapı ve biyolojik etkiye sahip maddeler ve bunların salıverme faktörlerinin kullanımı yasaktır.

1. Eritropoitein (EPO)
2. Büyüme hormonu (hGH), İnsülin-benzeri Büyüme Faktörü (IGF-1), Mechano Büyüme Faktörü (MGFs)
3. Gonadotropin (LH, hcG)
4. İnsülin
5. Kortikotropin

Yukarda listelenmiş hormonlarla benzer kimyasal yapıya yada benzer biyolojik etkilere ve serbest kalma faktörlerine sahip diğer maddeler ya da eksojen merkezli olduğu tayin edilen herhangi bir bulgunun varlığı pozitif sonuç olarak rapor edilmelidir.

S3. BETA-2-AGONİSTLER

Tüm beta-2-agonistler D- ve L- izomerleride dahil olmak üzere yasaklanmıştır.

İstisna olarak formaterol, salbutamol, salmeterol ve terbutalin astım ve egzersiz nedenli astımı engellemek ve /veya tedavi amaçlı nefes yolu ile alımı kısaltılmış “Kullanımları Tedavi Amaçlı Kullanım Ayrıcılığı” gerektirmektedir.

“Kullanımları Tedavi Amaçlı Kullanım Ayrıcılığı ile kabul edilmesine rağmen, Laboratuvar 1000 ng/mL den büyük bir salbutamol (serbest ve glukuronidolarak toplam) konsantrasyonu rapor ettiğinde, sporcu bu anormal sonucun tedavi amaçlı nefes yolu ile salbutamol kullanmasından kaynaklandığını kanıtlamaması durumunda bu Pozitif Sonuç olarak düşünülür

S4. ANTI-ÖSTROJENİK AKTİVİTE GÖSTEREN MADDELER

Aşağıdaki anti-östrojenik madde sınıfları yasaklanmıştır.

- 1- Aminoglutetimide, anastrozole, exemestane, formestane, letrozole, testolactone içeren ancak bunlarla sınırlandırılmayan Aromataz inhibitörler.
- 2- Raloxifene, tamoxifene, toremifene içeren ancak bunlarla sınırlandırılmayan. Estrojen reseptör modulatörler(SERMS).
- 3- Fulvestrant, cyclomiphene, cyclofenil içeren ancak bunlarla sınırlandırılmayan diğer anti-östrojenikler

S5. DİÜRETİK VE DİĞER SİLİCİLER

Diüretik ve diğer siliciler yasaklanmıştır.

Aşağıdaki maddeleri içeren ancak bunlarla sınırlandırılmayan siliciler ,

Epitestosterone, probenecid, alpha-reductase inhibitörler (örneğin finasteride, dutasteride) ve plazma genişleticiler (örneğin, albumin, dextran, hydroxyethyl starch)

Aşağıdakileri içeren diüretikler ,

Acetazolamide, amiloride, bumetanide, etacrynic acid, furosemide, indapamide, canrenone, chlorthalidone, matolazone, spironolactone, thiazides (bendroflumethiazide, chlorothiazide, hydrochlorothiazide) triamterene ve diğer benzer kimyasal yapıya sahip ve biyolojik etkili maddeler.

“Tedavi Amaçlı Kullanım Ayrıcılığı”, sporcunun idrarının yasaklı maddelerin eşik değeri veya alt eşik değeri seviyeleri ile ilişkili bir diüretik içermesi durumunda geçerli değildir.

KULLANIMI YASAK OLAN YÖNTEMLER

M1. OKSİJEN TRANSFERİNİN ARTTIRILMASI

Aşağıdaki yöntemler yasaklanmıştır:

- a. Tıbbi tedavi haricinde, otolog, homolog veya heterolog kan kullanımını veya herhangi bir kaynağın ürünü olan kırmızı kan hücrelerini içeren kan dopingi.
- b. Perfluorachemical, efaproxiral (RSR-13) ve modife edilmiş hemoglobin ürünleri (örn. Hemoglobin tabanlı kanın yerini alan maddeler, microencapsulated hemoglobin ürünleri) içeren ancak bunlarla sınırlandırılmayan oksijenin alınması (uptake), taşınması veya dağıtımındaki yapay artış.

M2. KİMYASAL VE FİZİKSEL UYGULAMALAR

Aşağıdakiler yasaklanmıştır.

Doping kontrolleri için toplanan numunelerin doğruluk ve geçerliliğini değiştirmek için kurallara aykırı olarak numuneye oynamak (kurcalamak) veya oynamaya (kurcalamaya) teşebbüs etmek.

Bunlar, Sınır koşulu olmaksızın damar içine zerk etmek*, kateterizasyon ve idrarı değiştirmeyi ve/veya hile karıştırmayı içerir.

*Kurallara uygun akut tıbbi tedavi haricinde damar içine zerk etmek yasaktır.

M3. GEN DOPİNGİ

Sportif performansın artırılmasını sağlayan hücrelerin, genlerin, genetik elemanların veya gen ifadesi değişiminin tedavi dışı amaçla kullanımı yasaktır.

YARIŞMADA KULLANIMI YASAK OLAN MADDE SINIFLARI VE YÖNTEMLERİ

Yukarıda tanımlanan S1-S5 ve M1-M3 kategorilerine ek olarak aşağıdaki kategorilerde yarışmada yasaklanmıştır:

S6. UYARICILAR

Aşağıdaki uyarıcılar (etken maddeler) ve onların, ilgili olan yerde, her iki optik (görsel) izotopu da (D- ve L-) dahil olmak üzere yasaklanmıştır:

Adrafinil, adrenaline ⚡, amfepramone, amiphenazole, amphetamine, amphetaminil, benzphetamine, benzylpiperazine bromantan, carphedon, cathine ⚡ ⚡, clobenzorex, cocaine, cropropamide, crotetamide, cyclazodone, dimethylamphetamine, ephedrine ⚡ ⚡ ⚡, etamivan, etilamphetamine, etilefrine, famprofazone, fenbutrazate, fencamfamin, fencamine, fenetylline, fenfluramine, fenproporex, furfenorex, heptaminol, isometheptene, levmethamphetamine, meclofenoxate, mefenorex, mephentermine,

mesocarb, methamphetamine(D-), methylendioxyamphetamine, methylenedioxyamphetamine, p-methylamphetamine, methylephedrine ◀ ◀ ◀, methylphenidate, modafinil, nikethamide, norfenefrine, norfenfluramine, octopamine, ortetamine, oxilofrine, parahydroxyamphetamine, pemoline, pentetrazol, phendi-metrazine, phenmetrazine, phenpromethamine, phentermine, 4-phanylpiracetam, prolintane, propylhexedrine, selegiline, sibutramine, strychnine, tuaminoheptane ve diğ er benzer kimyasal yapı lı ve biyolojik etkili maddeler ◀ ◀ ◀ ◀.

◀ Lokal anestezi k maddelerle (ajanlarla) birleştirilmiş adrenal in veya adrenal inin lokal kullanımı (örn: nasal, ophthalmologic) yasaklı değı ldir.

◀ ◀ **Katin**, idrardaki yoğunluğu 5 mikro gram/ml'nin uzerine cıktığında yasaklanmıştır.

* İdrarda katin miktarının 5 mikro gram/ml'nin uzerinde bulunması doping sayılmaktadır.

** Efedrin ve metilefedrin miktarının 10 mikro gram/ml'nin uzerinde bulunması doping sayılmaktadır.

◀ ◀ ◀ Her bir **efedrin** ve **metilefedrin**, idrardaki yoğunluğu 10 mikro gram/ml'nin uzerine cıktığında yasaklanmıştır.

*** 2006 İzleme Programında yer alan maddeler (Bupropion, caffeine, phenylepherine, phenylpropanolamine, pipradrol, pseudoefedrine, synephrine) Yasaklı Maddeler olarak gözönünde bulundurulmazlar.

S7. NARKOTİKLER

Aşağıdaki narkotikler yasaklanmıştır:

Buprenorphine, dextromoramide, diamorphine (heroin), fentanyl ve türevleri, hydromorphone, methadone, morphine, oxycodone, oxymorphone, pentazocine, pethidine.

S8. KANNABİNOİDLER

Kannabinoidler (marihuana, hashish gibi) yasaklanmıştır.

S9. GLUKOKORTİKOSTEROİDLER

Tüm glukokortikosteroidler, oral, rektal, damar iç i veya kas iç i kullanıldığında yasaklanmıştır. Kullanımı, Tedavi Amaçlı Kullanım Ayrıcılığı (Therapeutic Use Exemption) onayı gerektirir.

Diğ er tüm kullanım yolları, kısaltılmış Tedavi Amaçlı Kullanım Ayrıcılığı (Therapeutic Use Exemption) gerektirir.

Dermatolojik preparatlar (hazır ilaçlar) yasaklı değı ldir.

BAZI SPOR DALLARINDA KULLANIMI YASAK MADDE SINIFLARI

P1. ALKOL

Alkol (etanol) aşağıda belirtilen spor dallarında sadece *yarışmada* yasaklanmıştır. Tespiti, nefes ve/veya kan analizi yolu ile yapılır. Her bir Federasyon için doping eşik değerleri parantez içinde verilmiştir.

Havacılık Sporları (FAI)	(0.20 g/L)
Okçuluk (FITA,IPC) (Yarışma dışında da yasaktır.)	(0.10 g/L)
Otomobil Sporları (FIA)	(0.10 g/L)
Gülle yuvarlama sporu (CMSB,IPC)	(0.10 g/L)
Karate (WFK)	(0.10 g/L)
Modern Pentatlon (UIPM)	(0.10 g/L)
Motosiklet (FIM)	(0.10 g/L)
Powerboating(UIM)	(0.30 g/L)

P2. BETA-BLOKÖRLER

Beta-blokörler, aksi belirtilmedikçe, aşağıda belirtilen spor dallarında sadece *yarışmada* yasaklanmıştır.

Havacılık Sporları (FAI)
Okçuluk (FITA,IPC) (Yarışma dışında da yasaktır.)
Otomobil Sporları (FIA)
Billardo (WCBS)
Yarış Kızağı (FIBT)
Gülle Yuvarlama Sporü (CMSB,IPC)
Briç (FMB)
Buz Topacı (WCF),
Jimnastik (FIG)
Motoksilet (FIM)
Modern Pentatlon (UIPM)atıcılık için
Dokuz Lobut Bowling (FIQ)
Yelken (ISAF) -Yarışmada sadece dümenciden
Atıcılık (ISSF,IPC) -Yarışma dışında da yasaktır.
Kayak -Atlama ve serbest stil snow board(FIS)
Güreş (FILA)

Aşğıdaki maddeleri içeren ancak bunlarla sınırlı olmayan beta-blokörler ,

acebutolol, alprenolol, atenolol, betaxolol, bisoprolol, bunolol, carteolol, carvedilol, celiprolol, esmolol, labetalol, levobunolol, metipranolol, metoprolol, nadolol, oxprenolol, pindolol, propranolol, sotalol, timolol.
ve benzer bileşikler.

BELİRTİLMİŞ MADDELER

“Belirtilmiş Maddeler”* aşğıda listelenmiştir.

*Clenbuterol hariç tüm beta-2 agonistler

*Probenesid

*Cathine,cropropamide,crotetamide,ephedrine,etamivan,famprofazone,heptaminol,isometheptene,levmethamphetamine,meclofenoxate,p-

methyamphetamine, methylephedrine, nikethamide, norfenefrine, octapamine, ortetamine, oxilofrine, phenpromethamine, propylhexedrine, selegiline, sibutramine, Cannabinoidler, Tüm glukokortikosteroidler, Alkoller Tüm beta-blokörler

“Yasaklı Listesi, tıbbi ürünlerin içinde genel olarak bulunmasından dolayı özellikle istenmeyen anti-doping kural ihlallerine elverişli olan veya doping maddesi olarak kötü amaçla kullanılabilen belirtilmiş maddeleri tanımlayabilir.” “...Sporcu, böyle bir belirtilmiş madde Kullanımının spor performansını arttırmayı amaçlamadığını kanıtlayabilir...” şartıyla, bu gibi maddeleri içeren bir doping ihlali, cezanın azaltılması ile sonuçlanabilir.

IV. İDRAR İÇİNDEKİ DERİŞİMLERİ AŞAĞIDA VERİLEN SINIRLARIN ÜZERİNDE BULUNDUĞUNDA DOPİNG OLAN MADDELER

Karboksi-THC	>15 nanogram/mililitre
Katin	>5 mikrogram/mililitre
Efedrin	>10 mikrogram/mililitre
Epi-testosteron	>200 nanogram/mililitre
Metilefedrin	>10 mikrogram/mililitre
Morfin	>1 mikrogram/mililitre
19-norandrosteron	>2 nanogram/mililitre
Salbutamol (Anabolik madde olarak)	>1000 nanogram/mililitre
T/E oranı*	>4

*Bakınız I.C.b. ve I.G.